

Ghindărești :

A. Înainte de consoană dură, indiferent de calitatea vocalei accentuate: *c'ampá, б'ад'ууу, дв'анач'ят', м'ашок, п'атн'ач'ят', үнз'арá* (< rom. *ghionder*, tc. *günder, gonder*), *атв'арн'ут', үрз'у'асá, д'ады, пн'аслá, д'арж'ым'а, и'арб'у, в'адрб, д'ер'асá, т'а'д'á'л'и, б'а'д'á'т' etc.*

B. Înainte de consoană moale, în funcție de calitatea vocalei de sub accent:

Sub accent se află *и*: *б'ал'и'зн'и, пав'а'г'и'т', з'в'л'ак'и, аб'л'ад'и'м, кин'ат'и'м, с'ад'и'м, пал'а'г'и'м, пач'ал'и, йак'и'м, черт'ан'и'ч'ка, н'ер'ев'аз'и'т'а, раснар'ад'и'л'и, кам'ар'и'на etc.*

Sub accent se află *а*: *д'ат'ам'и, зм'айá, г'л'ад'ат', нр'ич'аш'айуца.*

Sub accent se află *у*: *см'ай'ус'*

Sub accent se află *'о*: *с'и'е'т'ор, с'ил'отк'и, в'ер'о'ука, йейó, б'ер'от', д'ет'онка, н'и'с'ом, нр'ич'и'с'ом', п'в'с'ар'отк'и, в'аз'от', с'ак'ом, в'ад'ор, з'ал'оны, п'ак'л'о'ука, пра'д'ом, п'л'ат'ом, см'ай'от'ес' etc.*

Sub accent se află *е*: *н'ид'ел', с'и'б'е, д'им'ей, с'ел'е, на'р'и'б'ен'и'и'а, л'ез'ан'е, м'ин'е, см'и'н'е, etc.* Am notat în acest caz și două cuvinte în care în loc de *и, е* în prima silabă protonică am întâlnit *а*: *на'г'л'ад'ел', на'с'ал'е.*

Lespezi:

A. Înainte de consoană dură, indiferent de calitatea vocalei de sub accent: *с'алó, д'арж'ал, йавó, л'аж'ат', с'арнóм, нр'ив'аз'ал, йам'у, р'ад'ам'и, р'атк'ам'и, св'атóиe, р'сч'ас'л'и'т', н'ир'авот'ч'и'к, с'анóу, ч'ак'ан'ч'и'к, д'ир'ав'и'ш'ку, үр'авá, л'ад'и'ш'и etc.*

B. Înainte de consoană moale, în funcție de calitatea vocalei accentuate:

Sub accent se află *и*: *д'ат'и'ш'к'и, п'в'ис'ал'и'л'ис', п'р'ыз'д'ал'и'л'и, см'ан'и'л'и etc.*

Sub accent se află *а*: *п'в'л'ад'ат', абд'ал'ийем, атв'ач'ийу.*

Sub accent se află *о*: *үар'ач'ó.*

Sub accent se află *'о*: *н'р'е'р'от, н'ик'ом, см'и'к'от, б'и'р'ом, в'ед'орк'и, йейó, разв'ед'ом, п'л'ак'ом, п'л'ар'от, т'ал'онка etc.*

Sub accent se află *е*: *д'им'ей, г'л'ид'ел'и, п'л'им'ен'и'к'и, п'л'ит'ела, с'и'б'е, с'ел'е etc.*

8.0.5. Graiul de la Carcaliu are un sistem derivat din cel descris în paragraful anterior. Trăsătura sa proprie constă în consecvența modului de pronunțare a vocalelor neînchise înainte de consoane moi (vezi modelul 2 m). Tipul acestui vocalism poate fi ilustrat în următorul tabel:

Vocala de sub accent	În prima silabă protonică	
	Înainte de consoanei dure	Înainte de consoanei moi
и(ы)	а	а
у	а	а
о	а	а
а	а	а
'о		а
е		и(и), е

Observăm, deci, că vocalele neînchise se pronunță *а* înainte de consoană dură (indiferent de calitatea vocalei de sub accent) și înainte de consoană moale (cînd sub accent se află vocalele *и, у, о, а* și *'о*) și ca non-*а*, atunci cînd sub accent se află vocala *е*¹.

¹ Existența unui asemenea model de vocalism protonic în graiurile rusești este menționată în *Русская диалектология*, Moscova, 1965, p. 55 (vezi modelul asimilativ-disimilativ 1.4 m).